

lige Brud paa Fundatsen eller i mislig Omgang med Stiftelsens Midler. Jeg formoder nu, at den ærede Forespørger ikke sigter Bestyrelsen for mislig Omgang med Stiftelsens Midler, og der kan altsaa her kun være Tale om det andet Tilfælde, nemlig at der skulde foreligge væsentlige Brud paa Fundatsen. Det vil ses, at det ikke en Gang er ethvert Brud paa Fundatsen, som efter Stifterindens Mening berettiger Justitsministeriet til at skride ind, men kun „væsentlige“ Brud paa den. Med Hensyn til dette Punkt kommer der en anden Omstændighed til, som den ærede Forespørger vel berørte, men ikke tilstrækkelig stærkt accentuerede og ikke tilstrækkelig bestemt angab. Det er den anden Giendommelighed, som denne Stiftelse har, nemlig at der er tillagt Bestyrelsen en særegen meget vidtgaende Myndighed til med Justitsministeriets Approbation at gjøre Forandringer i Fundatsen i de to første Aar efter Stifterindens Død. Med den høitæredede Formands Tilladelse skal jeg ligeledes oplæse den herhenhørende Bestemmelse, da den dels i og for sig er meget mærkelig og dels har stor Betydning med Hensyn til det Spørgsmaal, som her reises. Der staaer nemlig herom i Fundatsen: „Ligesom jeg forbeholder mig selv Ret til under Approbation af Justitsministeriet at foretage Forandringer i nærværende Fundats og give Tillæg til samme, saaledes skal den samme Ret tilkomme Stiftelsens Bestyrelse i de 2 første Aar efter min dødelige Afgang. Men efter denne Tid maa der kun foretages saadanne Forandringer i Fundatsen, hvorom alle Bestyrelsesmedlemmer og Suppleanter i et Fællessmøde erklære sig enige, og som derhos billiges af Justitsministeriet eller den Regjeringsautoritet, under hvilken slige Forhold til den Tid maatte henhøre. Men under ingen Omstændigheder maa der søges eller gives Stadfæstelse paa saadanne Forandringer i Fundatsen, hvorved Stiftelsens Navn eller Formaal forandres eller Stiftelsens Forpligtelser efter Fundatsens Ltr. c. modificeres.“ Det vil altsaa ses, at det ikke er tilstrækkeligt at sige, at der er givet Bestyrelsen en vis Afgang til at gjøre visse Arter af Tillæg til eller Forandringer i Fundatsen, men der staaer, at Bestyrelsen i de to første Aar skal have samme Ret til med Justitsministeriets Approbation at gjøre Forandringer i Fundatsen, som Stifterinden havde. Naar der altsaa fra Bestyrelsen indkommer Andragende i denne Henseende, har Justitsministeren at spørge sig: Vilde man have dristet sig til at negte Stifterindens Approbation paa disse Forandringer, hvis hun selv, inden sin dødelige Afgang, havde søgt Approbation derpaa? Kommer man da til det Resultat, at Justitsministeriet ikke kunde have dristet sig til at negte Stifterindens dette, skal efter Fundatsen Approbation meddeles, naar Bestyrelsen i de 2 første Aar efter Stifterindens Død andrager derpaa. Den eneste Indskrænkning, hvormod

der her kan være Tale, er altsaa den, at Stiftelsens Navn og Formaal ikke maa forandres ligesaa lidt som Forpligtelserne efter Litra c. Der er imidlertid ikke Spørgsmaal om at forandre Stiftelsens Navn eller Formaal, hvilket, som det vil erindres, er, at yde fattige og ulykkelig stillede Pigebørn Ophold, Undervisning, Opdragelse og Uddannelse til dygtige Tjenestepiger. Hvad Stiftelsens Forpligtelser efter Litra c. angaar, er der heller ikke, saa vidt jeg veed, Tale om, at Bestyrelsen har gjort nogetsomhelst Skridt til at forandre dem. Det vil altsaa ses, at Bestyrelsen har en meget betydelig Frihed; thi for det første gjælder den Regel, at den, naar der ikke er Spørgsmaal om væsentlige Brud paa Fundatsen eller om mislig Omgang med Stiftelsens Midler, er ganske fri, og dernæst har den i de 2 første Aar efter Stifterindens Død en vidtgaende Myndighed til at forlange Justitsministeriets Approbation paa Tillæg til og Forandringer i Fundatsen. Naar der nu er Spørgsmaal om, hvad der indtil dette Øieblik er passeret, er det meget sandt, at der, som den ærede Irrepellant bemærkede, er indgivet et Andragende fr. Bestyrelsen om forskellige Tillæg til og Forandringer i Fundatsen, men dette Andragende er endnu ikke blevet forsynet med Justitsministeriets Approbation. Sagen var fremmet saaledes, at den rimeligvis vilde have været afgjort allerede for nogen Tid siden, men da det kom til min Kundskab, at denne Interpellation var anmeldt, lod jeg Sagen ligge, indtil Interpellationen havde været foretaget her. Det er ogsaa ganske sandt, at Bestyrelsen allerede tilbøds har begyndt at iværksætte de Forandringer, hvorpaa den saaledes andrager, og i den Henseende har den altsaa ikke haft nogen tilstrækkelig Hjemmel, men naar man vil spørge om, hvorvidt der af den Grund er nogen Anledning til at skride ind imod Bestyrelsen, maa dette jo være afhængig af, om man vil approbere de omtalte Forandringer i og for sig selv eller ikke, thi hvis man vil approbere dem, vilde der jo ikke være nogen Mening i at forlange, at det, der er flet i den Henseende, skal forandres. Efter min Mening er der meget, som taler for, at Bestyrelsen allerede har indrettet sig i Overensstemmelse med sine nye Forslag, og hvad der navnlig taler derfor, er, at det ikke godt vil kunne gjøres om igjen. Det, som vistnok for dem, der kjende noget til denne Stiftelse, staaer som Hovedspørgsmaalet og det vigtigste Punkt med Hensyn til Stiftelsens hele fremtidige Virksomhed, er Spørgsmaalet om, hvilket System man vil følge med Hensyn til disse Børns Opdragelse, og da navnlig det Spørgsmaal, om man vil følge det System, som ganske vist oprindeligt — rimeligvis under Indtrykket af, at Stiftelsen ikke vilde kunne udstrække sin Virksomhed nær saa vidt, som den kan — har været paatænkt af Stifterinden, og som gaar ud paa, at samtlige Børn skulde opdrages i Forening efter et Slags